

PRIMĂRIA ORAȘULUI BĂBENI

Orașul Băbeni, strada Dragos Vruncceanu, nr. 167, cod 245100

JUDETUL VALCEA

telefon / fax : 0250765160 ;

e-mail : primaria_babeni@yahoo.com ;

web site : www.orasbabeni.ro

Nr. 11130 / 08.08.2018

REGULAMENT
de organizare, coordonare, monitorizare și controlul funcționării
„SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC”
în orașul Băbeni

CAPITOLUL I***Dispoziții generale***

Art. 1. Prezentul Regulament-cadru, al serviciilor de iluminat public, denumit în continuare Regulament-proprietate, este elaborat în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative:

- *Legea nr. 51/08.03.2006*, a serviciilor comunitare de utilități publice, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 254 din 21.03.2006;
- *Legea nr. 230/07.06.2006*, a serviciului de iluminat public, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 517 din 15.06.2006;
- *Ordinul nr. 86/20.03.2007* pentru aprobarea Regulamentului – cadru al serviciului de iluminat public, publicat în Monitorul Oficial, nr. 320 din 14.05.2007;
- *Hotărârea de Guvern nr. 353/21.04.2005*, pentru modificarea unor dispoziții legale în domeniul serviciilor publice de gospodărie comună, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 399 din 11.05.2005.

Art. 2. (1) Prevederile prezentului Regulament propriu, se aplică Serviciului de iluminat public din n.a.t. com Orașul Băbeni, și el cuprinde:

- * iluminatul stradal-nutier;
- * iluminatul stradal-pietonal;
- * iluminatul arhitectural;
- * iluminatul ornamental;
- * iluminatul ornamental – festiv.

(2) Prezentul Regulament stabilește cadrul juridic unitar, prin care se stabilesc nivelurile de luminanță sau iluminare, după caz, indicatori de performanță al serviciului, condițiile tehnice, raporturile operator-utilizator, precum și modul de tarifare, facturare și incasare a contravaloarii

serviciilor prestate pe baza avizului de specialitate, emis de autoritatea de reglementare competență.

(3) Prevederile prezentului Regulament se aplică, de asemenea, la proiectarea, execuțarea, recepționarea, utilizarea și întreținerea componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Operatorul serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare și de modul în care este organizată gestiunea serviciului, se va conforma prevederilor prezentului Regulament. Operatorul își va intocmi „*propriul reglament*” de organizare, funcționare a serviciului, pe baza prezentului Regulament propriu, care va fi supus spre aprobată Consiliului Local al orașului Băbeni.

(5) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță, prevăzuți în prezentul Regulament, au caracter minimal. Consiliul Local al orașului Băbeni poate aproba și alte condiții tehnice sau alți indicatori de performanță pentru Serviciul de iluminat public, pe baza unor Studii de specialitate, sau a modificărilor apărute în legislație.

(6) Orice dezvoltare a rețelei electrice de joasă tensiune destinață iluminantului se face cu respectarea prezentului Regulament.

Art.3.(1) Serviciul de iluminat public, se realizează prin intermediul unui ansamblu tehnologic și funcțional alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, denumit în continuare „*Sistem de iluminat public*”.

(2) ***Sistemul de iluminat public*** este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuși de iluminat, accesorii, conductoare, izolație, elemente, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

(3) În cazul sistemului de iluminat public destinate exclusiv serviciului de iluminat public, părțile componente ale acestuia sunt cele prevăzute la alin. (2).

(4) În cazul în care serviciul de iluminat public se realizează utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice, sistemul de iluminat public cuprinde elemente prevăzute la alin.(2), cu excepția elementelor care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice, astfel cum este denumit prin prezentul regulament.

Art.4. În sensul prezentului regulament propriu, noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

4.1. autorități de reglementare competente – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C. și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E.;

4.2. dispozitiv (aparat) de iluminat – corpul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea și transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior, care cuprinde toate dispozitivele necesare fixării și protejării lămpilor, circuitele auxiliare și componentele electrice de conectare la rețea de alimentare, care asigură amorsarea și funcționarea stabilită a sursei de lumină.

4.3. autorizație – act juridic, eliberat de A.N.R.S.C., prin care se certifică capacitatea unei persoane juridice de a desfășura activități specifice serviciului public de iluminat, în vederea participării la o licitație publică, pentru concesionarea unui serviciu public de iluminat.

- 4.4. balast** – dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lămpi cu descărcări având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară;
- 4.5. caracteristici tehnice** – totalitatea datelor și elementelor de natură tehnică, referitoare la o instalație sau la un sistem de iluminat;
- 4.6. contract** – reglementare cu caracter normativ, care stabilește condițiile minimele pentru relațiile comerciale dintre operator și utilizator;
- 4.7. echipament de măsurare** – aparatul și ansamblul instalațiilor care servește la măsurarea parametrilor serviciului furnizat;
- 4.8. efect de grotă neagră** – senzație vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanței la o altă mult mai mică;
- 4.9. exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public** – ansamblu de operații și activități executate pentru asigurarea continuității și calității serviciilor de iluminat public în condiții tehnico – economice și de siguranță corespunzătoare;
- 4.10. flux luminos Φ** – mărimea derivată din fluxul energetic evaluată prin acțiunea sa luminoasă asupra observatorului fotometric de referință al CIE (Comisia Internațională de Iluminat);
- 4.11. grad de asigurare în furnizare** – nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestarea serviciului de iluminat public;
- 4.12. igniter** – dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preincălzirea electrozilor;
- 4.13. iluminare E** – raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafață și aria respectivă;
- 4.14. iluminare medie E_m** – media aritmetică a iluminărilor pe suprafață de calcul avută în vedere;
- 4.15. iluminare minimă E_{min}** – cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafață de calcul avută în vedere;
- 4.16. indicatori de performanță garanții** – parametri ai serviciului prestat pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate și pentru care sunt prevăzute penalizări în licență sau în contractele de delegare de gestiune sau de concesiune, în cazul nerealizării lor;
- 4.17. indicatori de performanță generali** – parametri ai serviciului prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorilor și care reprezintă condiții de acordare sau de retragere a licenței, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune în cazul nerealizării lor;
- 4.18. indice de prag T_l** – creșterea pragului percepției vizuale, T_l , care conduce la orbirea inconfortabilă, caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în cîmpul vizual, în raport cu luminanța medie a căii de circulație;
- 4.19. intensitate luminoasă I** – raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă și unghiul solid elementar pe direcția dată;
- 4.20. lămpi cu descărcări** – lămpi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vaporii metalici sau într-un amestec de mai multe gaze și vaporii metalici;

- 4.21. lămpi cu incandescență** – lămpi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescență prin trecerea unui curent electric;
- 4.22. lămpi cu incandescență cu halogen** – lămpi incandescente având, în balonul de construcție specială, un mediu de un anumit halogen, care crează un ciclu regenerativ al filamentului pentru măritarea duratei de funcționare și pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;
- 4.23. lămpi cu incandescență cu utilizări speciale** – lămpi cu filament central, lămpi ornamentale, lămpi cu reflector, lămpi foto;
- 4.24. licență** - act tehnic și juridic, emis de autoritatea competență A.N.R.S.C., prin care se acordă o permisivitate unei persoane juridice - română sau străină, de exploatare comercială a sistemului de iluminat public și/sau de furnizare a serviciului de iluminat public;
- 4.25. luminanță L** – raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă către ochiul observatorului și suprafața aparentă de emisie;
- 4.26. luminanță maximă L_{max}** - cea mai mare valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 4.27. luminanță medie L_m** - media aritmetică a luminanțelor de pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 4.28. luminanță minimă L_{min}** - cea mai mică valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 4.29. nivel de iluminare / nivel de luminanță** - nivelul ales pentru valoarea iluminării / luminanței;
- 4.30. operator** - persoană juridică titulară a unei licențe de furnizare-prestare, emisă de autoritatea competență, care asigură prestarea serviciului de iluminat public;
- 4.31. raport de zonă abăturată SR** – raport între iluminarea medie de pe o porțiune de 5 m lățime, sau mai puțin dacă spațiul nu o permite, de o parte și de alta a sensurilor de circulație și iluminarea medie a căii de circulație de pe o lățime de 5 m, sau jumătate din lățimea fiecarui sens de circulație dacă acesta este mai mică de 5 m;
- 4.32. servicii de iluminat public** - activitățile de utilitate publică și de interes economic și social general, aflate sub autoritatea administrației publice locale, care au drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulație auto, arhitectural, pietonal, ornamental și ornamental festiv, prestate în perimetru orășul și/locuință;
- 4.33. sistem de iluminat al căilor de circulație stradal pietonal** – sistem de iluminat destinat exclusiv căilor de circulație mixte (auto, cicliști, pietoni) sau separate pentru cele trei categorii;
- 4.34. sistem de iluminat arhitectural** - sistem de iluminat destinat exclusiv pentru valorizarea prin iluminat a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică și/sau culturală pentru comunitatea locală;
- 4.35. sistem de iluminat ornamental festiv** - sistem de iluminat utilizat cu precădere în perioada sărbătorilor legale, la comemorări și alte evenimente festive, având ca rol punerea în valoare a unor aspecte semnificative proprii acestora;
- 4.36. sistem de iluminat ornamental pentru parcuri și zone similară** - sistem de iluminat funcțional destinat în principal asigurării circulației și securității pietonilor în parcuri, spații de

agrement, piețe, săluri, care poate fi încosită și cu componente decorative, de efect vizual;

4.37. sistem de iluminat pietonal – sistem de iluminat destinat exclusiv căilor de circulație pietonală;

4.38. sursă de lumină/lampă – obiectul sau suprafața care emite radiații optice în mod uzual vizibile produse prin conversie de energie și care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăți energetice, fotometrice și sau mecanice;

4.39. tablou electric de alimentare, distribuție, conectare/deconectare – ansamblu fizic unitar ce poate conține, după caz, echipamentul de protecție, comandă, automatizare, măsură și control, protejate împotriva accesului accidental, destinat sistemului de iluminat public;

4.40. temperatură de culoare corelată T_c – temperatura radiatorului integral a căruia culoare, datorită încălzirii, percepția se asemănă cel mai mult, în condiții de observare precizate, cu cea percepția a unui stimул de culoare de același strălucire;

4.41. uniformitate generală a iluminării $Uo(E)$ – raportul dintre iluminarea minimă și iluminarea medie, ambele considerate pe totă suprafața de calcul;

4.42. uniformitate generală a luminantei $Uo(L)$ – raportul dintre luminanța minimă și luminanța medie, ambele considerate pe totă suprafața de calcul;

4.43. uniformitatea longitudinală a luminantei $Ul(L)$ – raportul între luminanța minimă și luminanța maximă, ambele considerate în axul benzii de circulație al zonei de calcul și în direcția de desfășurare a traficului rutier;

4.44. utilizatori – autoritățile administrației publice locale în calitate de reprezentanți ai comunității locale Consiliul Local Orașul Băbeni;

4.45. zonă alăturată – suprafața din vecinătatea imediata a căii de circulație aflată în cimpul vizual observatorului;

4.46. ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

4.47. CNRI – Comitetul Național Român de Iluminat;

4.48. CIE - Comisia Internațională de Iluminat;

4.49. punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public – punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public care se stabilește la punctul de raccord al cablurilor electrice de plecare din tablourile și cutiile de distribuție;

4.50. punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuție energie electrică – punctul de separare între sistemul de distribuție energie electrică și sistemul de iluminat public care se stabilește la clemele de raccord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;

4.51. sistem de distribuție a energiei electrice – totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprind ansamblu de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală pînă la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;

- 4.52. sistem de iluminat public** – ansamblu format din punctele de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conduceoare, izolare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public;
- 4.53. punctul de delimitare** - locul în care instalațiile consumatorului se racordează la instalațiile furnizorului și în care se delimitizează proprietatea;
- 4.54. randamentul optic al unui corp de iluminat** – raportul dintre fluxul luminos creat de un corp de iluminat și suma valorilor fluxurilor lumenioase individuale ale lămpilor care se găsesc în interiorul corpului de iluminat;
- 4.55. randamentul luminos al unui corp de iluminat** – raportul dintre fluxul luminos emis de un corp de iluminat și fluxul luminos emis de către o lampă, când funcționează în afara corpului de iluminat în condiții specifice. Randamentul luminos coincide cu cel optic în cazul lămpilor cu incandescentă;
- 4.56. factor de multiplicare al unui corp de iluminat** – raportul dintre intensitatea luminoasă a unui corp de iluminat și intensitatea luminoasă sferică medie a lămpii sale;
- 4.57. factor de utilizare a fluxului luminos al unui corp de iluminat** – raportul între fluxul luminos util și fluxul luminos emis de corpul de iluminat;
- 4.58. factor de conservare a iluminării** – raportul între iluminarea medie pe un punct util, după o perioadă oarecare de utilizare a unei instalații de iluminat și iluminarea medie obținută în același condiții cu o instalație de iluminat nouă. Inversul factorului de conservare se numește factor de depreciere a iluminării;
- 4.59. unghiul de ecranare al unui corp de iluminat** – unghiul măsurat între axa verticală și prima linie de vedere începând de la care lămpile și suprafetele de luminanță ridicată nu sunt vizibile. Ecranarea este o tehnică pentru reducerea orbirii: disimularea de vedere directă a lămpilor și a suprafetelor cu luminanță ridicată;
- 4.60. câmp vizual al observatorului** – zonă unghiulară spațială în care un obiect poate fi percepță când observatorul privește pe direcția de deplasare. Este delimitat de un unghi orizontal de 2×90 grd și vertical superior de 50-60 grd. și respectiv vertical inferior de 60-70 grd;
- 4.61. clasa sistemului de iluminat** - definește sistemul de iluminat în funcție de caracteristicile de trafic rutier și de categoria cai de circulație;
- 4.62. lățimea arterei (L)** – distanța între marginile exterioare ale trotuarelor, măsurată perpendicular pe axul arterei;
- 4.63. înălțimea de montare (h) a sursei de iluminat** – distanța verticală între sursă și suprafața de iluminat; se alege funcție de limitarea efectului de orbire și de necesitatea unei distanțe uniforme a iluminării pe suprafața drumului public;
- 4.64. distanța între surse (D)** – distanța între două surse succeseive care se alege funcție de înălțimea de montare și de tipul de distribuție a fluxului luminos al corpului de iluminat; raportul între D și h este cuprins între 3.2 și 5. valorile mici corespund corpului de iluminat cu distribuție concentrată;

- 4.65. depășire (d)** – distanță pe orizontală între marginea trotuarului și extremitățile brațului de fixare a corpului de iluminat. Nu trebuie să depășească 0,25 h;
- 4.66. corecție automată a fluxului luminos** - sistem destinat reducerii consumului de energie electrică în rețelele de iluminat public;
- 4.67. sistem de monitorizare a consumului energie electrică**- sistem de monitorizare amplasate la punctele de schimb (tablouri, puncte de aprindere);
- 4.68. asociație de dezvoltare comunitară** – asociere intercomunitară, realizată în condițiile legii, între două sau mai multe unități administrativ teritoriale limitrofe, reprezentate prin autoritățile administrației publice locale, în scopul înființării, dezvoltării, gestionării și sau explorației în comun a unor sisteme comunitare de utilități publice și al furnizării / prestării de servicii de utilități publice utilizatorilor pe raza teritorială a unităților administrativ-teritoriale asociate;
- 4.69. avizare prețuri și tarife** - activitatea de analiză și verificare a prețurilor și tarifelor, desfășurată de autoritățile de reglementare competente, cu respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor, concretizată prin emiterea unui aviz de specialitate;
- 4.70. delegare de gestiune a unui serviciu** – procedura prin care o unitate administrativ-teritorială sau o asociație de dezvoltare comunitară atribuie ori încredințează unuia sau mai mulților operatori titulari de licență, în condițiile legii, gestiunea unui serviciu de utilități publice a căruia răspundere o are, precum și exploatarea sistemului de utilități publice alerent;
- 4.71. infrastructură tehnico-edilitară** – ansamblu sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice, aparținând domeniului public ori privat al unității administrativ-teritorială și este supusă regimului juridic al proprietății publice ori private potrivit legii;
- 4.72. domeniul public** – totalitatea bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, aflate în proprietatea publică a orașului Băbeni;
- 4.73. domeniul privat** – totalitatea bunurilor mobile și imobile altele decât cele prevăzute la pct.4.72, aflate în proprietatea orașului Băbeni, prin modalitățile prevăzute de lege;
- 4.74. monopol în domeniul serviciilor de utilități publice** – situație de piață caracteristică unor servicii de utilități publice care, pe o anumită teritorială delimitată, pot fi furnizate/prestate numai de un singur operator;
- 4.75. stabilirea prețurilor și tarife** – procedura de analiză a calculării prețurilor și tarifelor, elaborată de autoritățile de reglementare competente, prin care se stabilește structura și nivelurile prețurilor și tarifelor, după caz, pentru serviciile de utilități publice;
- 4.76. ajustarea prețurilor și tarifelor** – procedură de analiză a nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, prin care se asigură corelarea nivelului prețurilor și tarifelor stabilite anterior de evoluția generală prețurilor și tarifelor din economie;
- 4.77. modificarea prețurilor și tarifelor** – procedură de analiză a structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritățile de reglementare competente, aplicabilită în situațiile când intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor,

Art. 5. -(1) Sistemul de iluminat public este parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a patrimoniului orașului Băbeni și este bun de interes și folosință publică, care aparține prin natura lui sau potrivit legii, domeniului public și privat al orașului Băbeni, fiind supus regimului juridic al proprietății publice al acestuia și se evidențiază în inventariaza în cadastrale imobiliar-edilitare, ale orașului Băbeni.

(2) În cazul în care sistemul de iluminat public, se încadrează în prevederile art. 3, alin.(4), autoritățile administrației publice locale au drept de folosință cu titlu gratuit, asupra infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice, pe toată durata existenței acestuia, pe baza unui contract încheiat între Orașul Băbeni, și proprietarul sistemului de distribuție a energiei electrice. Prin acest contract se reglementează toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilității drepturilor și obligațiilor tuturor partilor implicate.

(3) Contractul prevăzut la alin.(2) se încheie în baza contractului – cadru emis prin ordin comun al președinților A.N.R.E. și A.N.R.S.C.

CAPITOLUL II

Organizarea și funcționarea serviciilor de iluminat public

Secțiunea I

Organizarea serviciilor de iluminat public

Art. 6. (1) Serviciul de iluminat public din orașul Băbeni, este organizat la nivelul u.a.t., care dispune de un Sistem de iluminat public.

(2) Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public, se realizează în vederea satisfacerii unor cerințe/nevoi de utilitate publică, ale comunității locale.

(3) Serviciul de iluminat public, se prevede pe toate căile de circulație publică din oraș, cu respectarea principiilor ce guvernează organizarea și funcționarea serviciilor de gospodărie communală.

Art. 7. Serviciul de iluminat public va îndeplini, concomitent, următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condițiile contractuale;
- b) adaptabilitate la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judecătoarească, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) tarifarea pe bază de competiție a serviciului prestat;
- e) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- g) respectarea standardelor minime privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu, care sunt identice cu cele ale CIE.

Art. 8. Serviciul de iluminat public se organizează și se administrează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală, descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) subsidiarității și proporționalității;
- d) responsabilității și legalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) asigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrative teritoriale;
- j) participării și consultării cetățenilor;
- k) liberul acces la informațiile privind serviciile publice;

Art. 9. Serviciul de iluminat public trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) universalitate;
- b) comunitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ, în condiții contractuale;
- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;
- d) adaptabilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale;
- e) transparență și protecția utilizatorilor;

Art. 10. Organizarea, exploatarea și gestionarea serviciului de iluminat va asigura:

- a) satisfacerea cerințelor caitative și cantitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;
- b) sănătatea populației și călătarea vieții;
- c) protecția economică, juridică și socială a utilizatorilor;
- d) funcționarea optimă, în condițiile de siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitate și eficiență economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulaamentele serviciilor;
- e) introducerea unor metode noi de management;
- f) protejarea domeniului public și privat al mediului, în conformitate cu reglementările specifice;
- g) informarea și consultarea comunității locale beneficiare ale acestui serviciu;
- h) respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea aranjamentelor de monopol;
- i) introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor politiciilor, programelor și/sau proiectelor din sfera serviciului de iluminat public;

Art. 11. (1) Serviciul de iluminat public va respecta și va îndeplini, la nivelul orașului, indicatorii de performanță aprobați prin hotărâri ale Consiliului Local al orașului Hăbeni, pe baza indicatorilor de performanță din prezentul regulament cadru.

(2) Consiliul local poate aproba și alți indicatori de performanță în baza unor studii de oportunitate în care se va ține seama cu prioritățile comunităților locale, de starea tehnică și eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minime

privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

Art. 12. (1) Înființarea, organizarea, coordonarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public la nivelul orașului, precum și înființarea, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de iluminat public constituie dreptul exclusiv al Consiliului Local Băbeni.

(2) Gestiona și administrarea serviciului de iluminat public, precum și funcționarea, exploatarea și întreținerea sistemelor de iluminat public aferente, intră în atribuțiile și responsabilitatea exclusivă a Consiliului Local al orașului Băbeni.

Art. 13. (1) Gestiona serviciilor de iluminat public se organizează la nivelul orașului după criteriul raportului cost/calitate optim pentru serviciul prestat comunității și va ține seama de mărimea, gradul de dezvoltare și de particularitățile economico-sociale ale localității, de starea dotărilor și echipamentelor tehnice existente, precum și de posibilitățile locale de finanțare a exploatarii, întreținerii și dezvoltării acestora.

(2) Înființarea, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de iluminat public se fac în baza unor studii de fezabilitate întocmite din inițiativa autorității administrației publice locale, care vor analiza necesitatea și oportunitatea înființării/dezvoltării acestora, va evalua indicatorii tehnico-economici, va identifica sursele de finanțare a investițiilor și va indica soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic.

Art. 14. (1) Alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face prin hotărâre a Consiliului Local al orașului Băbeni.

(2) Indiferent de forma de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de iluminat public se organizează și se desfășoară, în conformitate cu prevederile art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, pe baza unui Caiet de sarcini și a unui Regulament de serviciu, prin care se stabilesc nivelurile de iluminare sau luminanță, după caz, indicatorii de performanță ai serviciului, condiții tehnice, raporturile operator-utilizator, precum și modul de tarifare, facturare și incasare a contravalorii serviciului prestat, cu respectarea prezentului regulament.

(3) Indiferent de forma de gestiune a serviciului de iluminat public adoptată, autoritatea administrației publice locale va urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunității locale pe care îl reprezintă, în conformitate cu legislația internă și cu reglementările CJL.

Secțiunea a 2-a

Operatorii serviciilor de iluminat public

Art. 15. Serviciul de iluminat public se gestionează și se exploatează prin intermediul unor prestatori licențiați, denumiți în continuare operatori.

Art. 16. (1) Operatori prestatori de servicii de iluminat public pot fi:

a) compartimentul de specialitate organizat în cadrul corpului propriu de specialitate al primarului;

b) serviciul public cu personalitate juridică și buget propriu, organizat în subordinea consiliului local;

c) societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt;

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public beneficiază de același regim juridic, indiferent de forma de proprietate, de modul de organizare sau de forma de gestiune adoptată.

Art. 17. (1) Operatorii vor fi licențiați și autorizați în condițiile legii.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public pot desfășura activități, și în alte localități, pe baze contractuale.

(3) Operatorii care au primit delegarea serviciului, au în condițiile legii *dreptul de servitudo legală*, pentru toate instalațiile și echipamentele cu care se prestează serviciile de iluminat public.

Art. 18. (1) Operatorii serviciilor de iluminat public trebuie să poată capacitatea tehnică și organizatorică, dotarea și experiența managerială, necesare prestării serviciului de iluminat public încredințat.

(2) Acțiunea de licențiere/autorizare, a operatorilor serviciilor de iluminat public, se face de către A.N.R.S.C..

(3) La licitațiile, pentru obținerea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public, pot participa *numai persoane juridice autorizate și licențiate*.

Art. 19. (1) Operatorul care prestează mai multe tipuri de servicii în una sau mai multe localități va avea evidențe distincte și va avea contabilitate separată pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare.

(2) Operatorii care participă la licitațiile organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public trebuie să facă dovada experienței și capacitații tehnice și operaționale în gestionarea unor sisteme similare, a bonității și capacitații financiare de a răspunde la cerințele specifice prevăzute în caenile de sarcini și să prezinte garanții de participare în conformitate cu documentele licitației aprobată de consiliile locale responsabile.

(3) Relațiile dintre operatorii serviciilor de iluminat public și autoritățile administrației publice locale în calitate de utilizatori, precum și relațiile cu alți agenți economici, indiferent de forma de proprietate sau de modul de organizare a acestora, sunt relații comerciale și se desfășoară numai pe baze contractuale.

Art. 20. Operatorul serviciului de iluminat public beneficiază de aceleași drepturi și obligații în raport cu autoritățile administrației publice locale sau cu beneficiarii serviciului, indiferent de statutul juridic, forma de organizare, tipul de proprietate, natura capitalului, modalitatea de gestiune adoptată sau țara de origine din Uniunea Europeană.

Art. 21. Operatorii din țările Uniunii Europene care dețin licențe în țările de origine, recunoscute de A.N.R.S.C., au aceleași drepturi și obligații ca operatorii autohtoni, pe toată durata de valabilitate a licențelor.

Art. 22. Operatorii licențiați să presteze serviciul de iluminat public pot participa la procedurile de delegare a gestiunii și pot presta serviciul în orice localitate, în mod direct sau prin intermediul unei filiale, pe baze contractuale, în virtutea principiului liberei concurențe pe piața serviciilor comunitare.

Art. 23. (1) Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în prezentul regulament și în :

- a) hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;
- b) contractul de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.

(2) Operatorii care au primit gestiunea serviciului de iluminat public exercită cu titlu gratuit drepturile de uz și de servitule asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată, aparținând, după caz, statului, unității administrativ-teritoriale, unor persoane fizice ori juridice, după cum urmează:

- a) dreptul de uz pentru executarea lucărilor de infrastructură pentru prestarea serviciului de iluminat public;
- b) dreptul de acces la utilitățile publice și la Sistemul Energetic Național.

(3) În scopul prestării serviciului de iluminat public, operatorii pot produce sau cumpăra, în condițiile legii, energie electrică necesară.

Sectiunea a 3-a

Gestiunea serviciului de iluminat public

Art. 24. (1) Gestiunea serviciului de iluminat public reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciului, în scopul furnizării / prestației acestora, în condițiile stabilită de autoritatea publică locală;

(2) Gestiunea serviciului de iluminat se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(3) Alegerea formei de gestiune se face prin hotărârea Consiliului Local al orașului Băbeni.

Art. 25. (1) Raporturile juridice dintre autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz, și operatorii serviciilor de iluminat public sunt reglementate prin:

- a) hotărâre de dare în administrație – în cazul gestiunii directe;
- b) hotărâre și contracte prin care se delenșă gestiunea serviciilor – în cazul gestiunii delegate.

(2) Raporturile juridice dintre operatorii serviciului de iluminat public și utilizatorii acestuia sunt raporturi contractuale desfășurate în baza contractului – cadru de furnizare a serviciului, elaborat de autoritatea de reglementare în domeniu.

Art. 26. (1) Bunurile proprietate publică sau privată, a orașului Băbeni, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public, pot fi:

- a) date în administrare și exploatare operatorilor care exercită gestiunea directă a serviciilor de utilități publice;
- b) concesionate, în condițiile legii, operatorilor organizați ca societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, care exercită gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice.

Art. 27. Bunurile proprietate publică din componența sistemului de iluminat public, sunt supuse inventarii anuale, și se evidențiază distinct, extracontabil, în patrimoniul operatorilor, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori țara de origine a operatorului economic.

Bunurile proprietate publică sau privată ale orașului Băbeni, aferente sistemelor de utilități publice, nu pot fi aduse ca apor la capitalul social al societăților comerciale, înființate de autoritatea administrației publice locale, sau ca participare, la constituirea unor societăți comerciale cu capital mixt, și nu pot constitui garanții pentru credite bancare, contractate de

autoritatea administrativă publică locală sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile.

Bunurile proprietate publică sau privată ale orașului Băbeni, utilizate pentru furnizarea prestarea Serviciului de iluminat public, pot fi date în administrare sau pot fi concesionate, operatorilor în conformitate cu prevederile legale.

Bunurile proprietate ale orașului Băbeni, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public, pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Secțiunea a 4-a

Gestiunea directă

Art. 28. Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care orașul Băbeni își asumă, în calitate de operator, toate sarcinile și responsabilitățile ce-i revin, potrivit legii, cu privire la furnizarea sau la prestarea serviciului de iluminat public, și la administrarea și exploatarea sistemului de iluminat public.

Gestiunea directă, se realizează prin intermediul operatorilor care pot fi:

- a) componențe de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu de specialitate al Primarului orașului Băbeni;
- b) servicii publice sau direcții de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu de specialitate al Primarului orașului Băbeni, având autonomie financiară și funcțională;
- c) servicii publice sau direcții de specialitate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea Consiliului Local al orașului Băbeni, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională.

Operatorii prestează serviciul de iluminat public în baza hotărârii de dare în administrare a serviciului, adoptată de Consiliul Local al orașului Băbeni, a infrastructurii tehnico-edilitare aferente și în baza licenței eliberate de A.N.R.S.C.

Secțiunea a 5-a

Gestiunea delegată

Art. 29. În cazul gestiunii delegată, Consiliul Local al orașului Băbeni transferă, în baza unui contract prin care se deleagă gestiunea, denumit în continuare „contract de delegare a gestiunii”, uneia sau mai multor operatori cu statut de societăți comerciale cu capital public, privat sau mixt, sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea serviciului, precum și exploatarea și administrarea sistemului de iluminat public.

Contractul de delegare a gestiunii poate fi:

- a) contract de concesiune;
- b) contract de parteneriat public-privat.

Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit obligatoriu de următoarele anexe:

- a) Caiet de sarcini privind furnizarea/ prestarea serviciului;
- b) Regulamentul serviciului;

c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a orașului Băbeni;

d) Procesul verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit.c)

Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul contractului, nu cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

a) denumirea părților contractante;

b) obiectul contractului;

c) durata contractului;

d) drepturile și obligațiile părților contractante;

e) programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacitați, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparări curente, reparări planificate, renovări, atât fizice, cât și valorice;

f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparări și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;

g) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și reglementul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;

h) tarifele practice și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;

i) modul de tarifare și încasare a contravvalorii serviciilor furnizate / prestate;

j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;

k) răspundere contractuală;

l) foță majoră;

m) condiții de redefinire a clauzelor contractuale;

n) condiții de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la închidere, din orice cauză, a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investiției realizate;

o) menținerea echilibrului contractual;

p) condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;

q) administrarea patrimoniului public și privat preluat;

r) structura forței de muncă și protecția socială a acesteia;

s) alte clauze convenite de părți, după caz.

Art. 30. Delegarea gestiunii se face, în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract.

Existența garanțiilor profesionale și finanțare ale operatorilor, precum și indicatorii de performanță și nivelul tarifelor aplicate privind furnizarea / prestarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare, constituie criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii. Operatorii nou înființați vor fi admisi într-o procedură de atribuire, a unei delegări a gestiunii, în același condițiu ca și societățile deja existente.

Art. 31. În cazul gestiunii delegate, Consiliul Local al orașului Băbeni, păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului de iluminat public, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemului de iluminat public, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciul de iluminat public.

În vederea închiderii contractului de delegare a gestiunii, Consiliul Local al Orașului Băbeni va asigura și va aproba, în termen de maxim 6 luni, de la luarea deciziei de delegare a gestiunii serviciului, sau de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un **Studiu de oportunitate**, pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii, precum și **Documentația de delegare a gestiunii**.

Durata unui contract de delegare a gestiunii, nu poate fi mai mare decât durata de amortizare a investițiilor, fără a depăși 49 ani. Această durată nu poate fi prelungită decât în următoarele cazuri:

- pentru motive de interes general, caz în care durata contractului nu poate fi prelungită cu mai mult de 2 ani;
- în cazul în care operatorul, la cererea Consiliului Local Orașul Băbeni, și pentru buna execuție a serviciului, sau pentru extinderea sistemului de utilități publice, a realizat investiții care nu pot fi amortizate în termenul rămas, până la expirarea contracției inițiale, decât printr-o creștere excesivă a tarifelor și taxelor.

Prelungirea va fi decisă, în condițiile alin.(3), de către Consiliul Local Orașul Băbeni.

CAPITOLUL III

Drepturi și obligații

Secțiunea I

Drepturile și obligațiile Consiliului Local Orașul Băbeni

Art. 32. (1) Activitățile de reglementare, licențiere și/sau autorizare a operatorilor, îndrumare metodologică, monitorizare și control al modului de respectare și aplicare a legislației specifice domeniului sunt în competența A.N.R.S.C, care va analiza indicatorii de performanță în acest domeniu.

(2) A.N.R.S.C are, în principal, sarcina de a monitoriza și de a controla activitatea operatorilor cu privire la : respectarea regulamentului-propriu al serviciului de iluminat public, a regulamentului-cadru de delegare a gestiunii, la respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului, la respectarea legii concurenței și la exploatarea eficientă a patrimoniului public.

Art. 33. Strategiile autorității administrației publice locale vor urmări cu prioritate realizarea următoarelor obiective:

- orientarea serviciilor publice către membrii comunității;
- asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- respectarea prevederilor normelor pentru serviciile de iluminat public stabile de CII;
- orientarea serviciilor de iluminat public în mod nediscriminatoriu către toți beneficiarii comunității locale;
- reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corperi de iluminat performante și, după caz, a unor echipamente specializate;
- promovarea investițiilor în scopul modernizării sistemelor de iluminat public existente și ulterior extinderii rețelelor de iluminat public în funcțiune;
- asigurarea la nivelul localităților a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;

- h) asigurarea unui iluminat arhitectural adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală, și marcarea prin sisteme de iluminat ornamental festiv a evenimentelor naționale și a sărbătorilor legale și/sau religioase;
- i) finanțarea serviciilor de iluminat public în mod avantajos pentru utilizatori și atractiv pentru investitori;
- j) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță ai activității operatorilor și participarea cetățenilor și asociațiilor reprezentative la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) crearea organismelor de monitorizare a calității serviciilor prestate și instituirea de mecanisme de corecție adecvate;
- n) promovarea metodelor moderne de management;
- o) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului ce lucrează în domeniu.

Art. 34. În exercitarea atribuțiilor ce se revin în domeniul administrării și coordonării serviciilor de iluminat public autoritatea administrației publice locale adoptă hotărâri sau emite dispoziții, după caz, privitoare la

- a) aprobarea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a dotărilor existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme de iluminat public, în condițiile legii;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de amenajare a teritoriului, de urbanism și mediu;
- c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea dotărilor publice aferente serviciilor de iluminat public;
- d) delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum și încredințarea spre administrare și exploatare și întreținere a bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localității, afectate serviciului;
- e) contractarea sau garantarea în condițiile legii a imprumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții din infrastructura localităților, aferente serviciilor de iluminat public și modernizări;
- f) elaborarea și aprobarea normelor locale și a reglementelor de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public pe baza normelor-cadru;
- g) aprobarea taxelor locale și a tarifelor pentru serviciile de iluminat public, cu respectarea reglementărilor în vigoare, cu excepția tarifelor pentru energia electrică, stabilită de ANRE.

Art. 35. În raport cu comunitățile locale pe care le reprezintă, autoritatea administrației publice locale are următoarele responsabilități:

- a) să aducă la cunoștință publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciile de iluminat public;
- b) să elaboreze și să aprobe indicatorii de performanță ai serviciilor de iluminat public numai după dezbaterea publică în prealabil a acestora;
- c) să consulte locuitorii cu privire la stabilitatea strategiei de dezvoltare a serviciilor de iluminat public și a infrastructurii aferente;

- d) să informeze periodic locuitorii cu privire la starea serviciilor de iluminat public, la măsurile adoptate sau preconizate pentru asigurarea acestora, inclusiv cu privire la necesitatea instituirii unor taxe locale pentru finanțarea serviciului respectiv;
- e) să rezolve sesizările cu privire la deficiențele apărute în prestarea serviciilor de iluminat public.

Art. 36. Autoritatea administrației publice locale are față de operatorii serviciilor de iluminat public următoarele obligații:

- a) să aplique un tratament egal tuturor operatorilor;
- b) să asigure și să respecte independența managerială a operatorului față de orice interințe ale autorităților și instituțiilor publice;
- c) să asigure menținerea echilibrului cotractual stabilit prin contractul de delegare a gestiunii;
- d) să asigure prin normele locale adoptate un mediu de afaceri transparent;
- e) să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile publice, cu precădere la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la licitații;
- f) să stabilească condițiile de asociere sau de formare de societăți mixte, numai pe baza de licitație organizată în conformitate cu procedurile legale de delegare a gestiunii serviciilor de iluminat public;
- g) să respecte și să indeplinească față de operatorii serviciilor de iluminat public obligațiile proprii prevazute în contractele de delegare a gestiunii acestor servicii;
- h) să achite contravaloarea prestațiilor efectuate de operator, conform clauzelor contractuale;
- i) să păstreze confidențialitatea informațiilor, altele decât cele publice, cu privire la activitatea operatorilor de servicii de iluminat public;
- j) să aplique clauzele sancționatorii, în cazul în care operatorul nu respectă prevederile hotărârii de dare în administrare sau ale contractului de delegare a gestiunii, după caz, inclusiv prevederile din regulamentul serviciului și din caietul de sarcini anexat la acesta;
- k) să verifice respectarea clauzelor de administrare, întreținere și predare a bunurilor publice sau private afectate serviciului.

Art.37 Autoritatea administrației publice locale, în relația cu operatorii are următoarele drepturi:

- (1) să stabilească cerințele și criteriile de participare și selecție a operatorilor la procedurile publice organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii;
- (2) să索求e informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a orașului Băbeni, incredințate pentru realizarea serviciului;
- (3) să invite operatorul pentru audieri, în vederea conciliierii diferențelor apărute în relația cu utilizatorii serviciului;
- (4) să aprobe stabilirea prețurilor și tarifelor, respectiv ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor propuse de operatori ; pentru serviciile care funcționează în condiții de monopol, aprobarea prețurilor și tarifelor, după caz, se face pe baza avizului de specialitate emis de autoritatea de reglementare competență;

- (5) să monitorizeze și să exerce controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public și să ia măsurile necesare în cazul în care operatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;
- (6) să sancționeze operatorul în cazul în care acesta nu operează la nivelul indicatorilor de performanță și eficiență în care s-a obligat și nu asigură continuitatea serviciilor;
- (7) să refuze, în condiții justificate, aprobatarea stabilitării, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor propuse de operator, iar pentru serviciile care funcționează în condițiile de monopol, să solicite avizul autorității de reglementare competente;
- (8) Autoritatea administrației publice locale are dreptul să rezilieze unilateral contractele de delegare a gestiunii serviciilor și să organizeze o nouă procedură pentru delegarea gestiunii acestora, dacă constată și dovedește nerespectarea repetată de către operatori a obligațiilor contractuale și dacă operatorii nu adoptă programe de măsuri care să respecte condițiile contractuale și să asigure atingerea, într-un interval de timp prestabilit, a parametrilor de calitate asumati.

Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile operatorilor

- Art. 38.** (1) Operatorii care prestează servicii de iluminat public au dreptul să sisteme serviciile de iluminat public utilizatorilor care nu și-au achitat contravaloarea serviciilor prestate, inclusiv majorările și/sau penalitățile de întârziere, după expirarea termenului de 30 de zile calendaristice prevăzut la art. 43 lit. c) din prezentul regulament.
- (2) Debranșarea utilizatorilor de la rețea de joasă tensiune se va face doar după notificarea prealabilă a utilizatorilor restanțieri, fără plată unei penalități, și se pună în aplicare după 5 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.
- (3) Reluarea prestării serviciilor de iluminat public se va face în termen de maxim o zi lucrătoare de la efectuarea plăti. Cheltuielile aferente suspendării și, respectiv, reluării prestării serviciului vor fi suportate de utilizator.
- (4) Operatorii sunt în drept să suspende sau să limiteze furnizarea/prestarea serviciilor către utilizatori, fără plata unei penalități, cu un preaviz de 5 zile, în următoarele cazuri:
- a) depășirea termenului legal pentru achitarea facturilor;
 - b) neachitarea notelor de plată pentru recuperarea daunelor, stabilite printr-o hotărâre judecătorească, definitivă, provocate de distrugerea, deteriorarea unor construcții ori instalații aferente infrastructurii edilitar-urban a orașul ui, aflate în administrarea lor;
 - c) utilizarea neautorizată, fără aviz de răcordare, acord de furnizare sau contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;
 - d) impedicarea delegatului împotrivicit al operatorului de a controla instalațiile de utilizare, de a monta, verifica, înlocui sau citi aparatul de măsurare-inregistrare sau de a remedia defecțiunile la instalațiile administrative de furnizor, când acestea se află pe proprietatea utilizatorului;
 - e) branșarea ori răcordarea fără acordul operatorului la rețelele publice sau la instalațiile altui utilizator ori schimbarea, fără acordul operatorului, în cadrul unor lucrări de reparații capitale,

reconstituiri, modificări, modernizări sau extinderi, a caracteristicilor tehnice și / sau a parametrilor instalațiilor de utilizare.

Art. 39. (1) Operatorii serviciilor de iluminat public au față de utilizatorii următoarele obligații:

- să gestioneze serviciile de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică;
 - să promoveze dezvoltarea, modernizarea, exploatarea întreținerea eficientă a infrastructurii diferente serviciilor de iluminat public;
 - să respecte angajamentele luate prin contractele de prestare a serviciilor de iluminat public;
 - să presteze serviciul de iluminat public pentru toți utilizatorii cu care a încheiat contracte de prestare și utilizare a serviciului respectiv;
 - să servească toate obiectivele utilizatorului pentru care au fost autorizați, în condițiile prevederilor regulamentului de organizare și funcționare al serviciilor de iluminat public;
 - să respecte și să efectueze serviciile conform regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public, la indicațiorii de performanță stabiliți de autoritatea administrației publice locale;
 - să furnizeze autorităților administrației publice locale, A.N.R.S.C și CNRI informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciilor de iluminat public, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
 - să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare;
 - de a reface locul unde a intervenit pentru reparații sau execuția unei lucrări noi, la un nivel calitativ corespunzător, în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la terminarea lucrării.
- (2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor prevăzute la alin. (1).
- (3) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanță angajați se prevăd în contractele de delegare a gestionii sau în regulamentul de organizare și funcționare.

Art.40 (1) Intervențiile pentru efectuarea lucrărilor de retehnologizare, întreținere și reparări la construcțiile sau instalările aferente sistemului de iluminat public, stabilite prin programele anuale convenite cu autoritatea administrației publice locale, care impun întreruperea furnizării/prestării serviciilor, se aduc la cunoștința utilizatorilor cu cel puțin 10 zile înainte de data programată.

(2) Pentru prevenirea sau remedierea unor avarii, operatorii sistemului de iluminat public sunt în drept să întrerupă prestarea serviciilor, fără plată vreunei penalități și fără preaviz, dacă nu mai mult de 24 ore.

(3) În cazul în care intervențiile operatorilor, necesare pentru prevenirea producerii unor avarii sau pentru remedierea unor avarii, depășesc 24 de ore, acestea se efectuează în maxim 36 ore și se aduc la cunoștința autorității administrației publice locale, utilizatorilor, deținătorilor de terenuri sau proprietarilor bunurilor afectate, pe perioada intervențiilor respective, operatorii sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciului, cu plata penalităților prevăzute în contracte.

- (4) Ocuparea temporară a unor terenuri pentru lucrări de intervenție, înființare, extindere, retehnologizare, reparări și revizii planificate la sistemul de iluminat public care se execută într-o perioadă mai mare de 36 ore se va face pe baza acordului prealabil al deținătorului de terenuri și cu plata despăgubirilor cuvenite, stabilite potrivit reglementărilor legale în vigoare. Dacă cu ocazia executării lucrărilor se produc pagube proprietarilor din vecinătatea sistemului de iluminat public, operatorii au obligația să plătească despăgubiri acestora, în condițiile legii.
- (5) Operatorii serviciilor de iluminat public nu răspund față de utilizatori pentru întreruperea furnizării/ preșterii serviciilor sau pentru calitatea acestora în cazuri de forță majoră. Forță majoră se stabilește prin contract cadru.

Secțiunea a 3-a

Drepturile și obligațiile utilizatorilor

Art. 41. Dreptul de acces și utilizare a serviciilor de iluminat public este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și juridice, în mod nediscriminatoriu.

Art. 42. (1) Locuitorii și persoanele juridice, vor avea acces la informațiile publice privind serviciile de iluminat public, și la cunoașterea deciziilor cu prisire la serviciile de iluminat public, luate de autoritățile administrației publice.

(2) Operatorul împreună cu autoritățile administrației publice locale vor informa periodic comunitatea locală:

- a) stării sistemului de iluminat public;
- b) planurilor anuale și de perspectivă privind dezvoltarea sistemului de iluminat public;
- c) planurilor de reabilitare a sistemului de iluminat public;
- d) stadiului de realizare a planurilor de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public;
- e) tarifelor aprobată pentru prestarea serviciilor și evoluția în timp a acestuia;
- f) modului de rezolvare a cererilor venite din partea comunității privind reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public;
- g) eficienței măsurilor luate, reflectată în scăderea numărului de accidente rutiere, creșterea securității individuale și colective și altele asemenea.

Art. 43. Utilizatorii au următoarele obligații:

- a) să respecte clauzele contractului de prestare a serviciilor de iluminat public, inclusiv prevederile regulamentului serviciului de iluminat public;
- b) să achite obligațiile de plată stabilite sub formă de taxe locale, în conformitate cu prevederile contractuale. Factura pentru prestarea serviciului de iluminat public se emite cel târziu până la data de 15 a lunii următoare celei în care a fost efectuată prestația. Utilizatorii serviciului de iluminat public sunt obligați să achite sumele reprezentând contravaloarea facturilor emise de operatori pentru serviciile prestate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii acestora, data emiterii se inseră pe factură. Termenul de scadență privind plata facturii se ia în calcul începând cu data primirii facturii;
- c) neachitarea facturii de către utilizator – în termen de 30 de zile calendaristice de la data scadenței atrage penalați de întârziere după cum urmează:
 - 1) penalațiile se datorăză începând cu prima zi după data scadenței;

- 2) penalitățile sunt egale cu nivelul dobânzilor datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare;
- 3) valoarea totală a penalităților nu va depăși valoarea facturii și se constituie în venin al operatorului;
- d) dacă sumele datorate, inclusiv penalitățile, nu au fost achitate după 45 de zile de la data primului factură, operatorul poate interrupc furnizarea/prestarea serviciului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare și are dreptul să solicite recuperarea debitelor în instanță;
- e) reluarea furnizării/prestării serviciului se face în termen de maximum 3 zile de la data efectuării plății; cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului, se suportă de utilizator.

CAPITOLUL IV

Desfășurarea serviciilor de iluminat public

Secțiunea I

Condiții tehnice

Art. 44. (1) Iluminatul public stradal se realizează pentru iluminatul căilor de circulație publică, străzi, trotuar, piețe, intersecții, parcuri, treceri pietonale, poduri, pasaje, pasaje subterane.

(2) Iluminatul public se realizează prin selectarea celor mai adecvate tehnologii cu respectarea normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de Comisia Internațională de Iluminat, la care România este afiliată, respectiv de CNRI.

(3) Alegerea surselor de lumină se face în funcție de eficacitatea luminoasă și durata de funcționare a acestora astfel încât costurile de exploatare să fie minime.

Art. 45. (1) În zonele urbane, iluminatul public se realizează pe stâlpi, sau suspendat în axa drumului sau amplasate pe clădiri cu acordul proprietarilor, dacă condițiile tehnice nu permit.

(2) În cartiere de locuințe și în parcuri, iluminatul public va fi realizat cu corpuri de iluminat cu distribuție directă, semidirectă sau directă-indirectă, după caz.

(3) În cazul utilizării montajului subteran, pentru rețea de alimentare cu energie electrică, corpuri de iluminat montate pe stâlpi, vor fi răcoridate la rețeaua de alimentare cu energie electrică, astfel:

- a) prin manșon de derivare, montat la baza fiecărui stâlp;
- b) prin cleme de intrare-iesire în nișă stâlpului sau cutie de intrare-iesire, montată la baza fiecărui stâlp, prevăzându-se și asigurare locală a derivării.

Art. 46. (1) Sistemul de iluminat public al căilor de circulație va fi realizat, exploatat și întreținut, astfel încât să existe posibilitatea reglării nivelurilor, în trepte sau continuu, în funcție de variația intensității traficului rutier a iluminării sau luminanței, după caz, cu păstrarea uniformității acestora.

(2) Prin excepție de la alineatul (1), se admite scăderea uniformității normate prin trecerea de la o categorie de trafic la cea imediat inferioară.

(3) În cazul reglajului în trepte, nivelul de iluminare sau luminanță, după caz, trebuie să poată fi redus sau ridicat la toți stâlpii simultan și în aceeași măsură prin conectare și deconectare comandată în trepte.

Art. 47. Corpurile de iluminat folosite la realizarea iluminatului vor fi alese înăindu-se cont de caracteristicile tehnice, care trebuie să fie conforme cu :

- a) destinația iluminatului, care este general, local, exterior, arhitectural, estetic;
- b) condițiile de mediu – normal, cu praf, cu umiditate, cu pericol de explozie;
- c) condițiile de montaj pe stâlpi, suspendat, cu răcordare la rețea;
- d) protecția împotriva electrocutării;
- e) condițiile de exploatare – vibrații, sarcini mecanice, medii agresive;
- f) rândamentul corporilor de iluminat;
- g) caracteristicile luminotehnice ale corpului de iluminat;
- h) cerințele estetice și arhitecturale;
- i) dotarea cu accesorii pentru ameliorarea factorului de putere;
- j) posibilitățile de exploatare și întreținere.

Art. 48. (1) Iluminatul public se realizează prin montarea corporilor de iluminat pe stâlpi corespunzător din punct de vedere tehnic.

(2) În zonele cu arhitectură specială iluminatul se va realiza conform condițiilor existente și cerințelor utilizatorului.

Art. 49. Modul de prindere a corporilor de iluminat pe stâlpi se realizează înăind cont de :

- a) tipul corpului de iluminat;
- b) importanța căii de circulație pe care se montează;
- c) tipul stâlpului;
- d) cerințele de ordin estetic impuse.

Art. 50. Realizarea iluminatului public în zonele de interes deosebit, cu cerințe estetice și arhitecturale, se va face prin proiectarea și realizarea de soluții specifice, unică, adaptate cazurilor în speță, conform înțelegérilor dintre utilizator și operator.

Art. 51. (1) Programul de funcționare al iluminatului public va ține cont de :

- a) longitudinea localității;
- b) luna calendaristică;
- c) ora oficială de vară;
- d) nivelul de luminanță sau iluminare.

(2) Programul de funcționare va fi asigurat prin comanda automată de conectare/deconectare a iluminatului public.

Art. 52. (1) Operatorul va ține la zi documentația tehnică completă a sistemului de iluminat public, care va cuprinde planurile rețelei conform proiectului de realizare a acestuia și cu fiecare modificare, astfel încât să poată fi cunoscut în orice moment istoricul sistemului și situația existentă în teren.

(2) Operatorul va completa la zi căte un registru pentru:

- a) lucrări operative de reparații și intervenții accidentale;
- b) revizii tehnice, reparații curente și capitale.

(3) În fiecare registru, după caz, se vor consigna data și ora amânării defecțiunii, data programată și ora începerii execuției, data și ora finalizării, tipul intervenției, tipul și cantitățile de materialele utilizate, utilajele, forța de muncă cu nominalizarea echipei de lucru, costul

lucrărilor pe structură de deviz sau conform tarifelor uniare stabilită contractual, conform prevederilor legale.

(4) La solicitarea oricărui utilizator, operatorul intervine operativ la asigurarea continuării funcționării sistemului de iluminat public.

Art. 53. (1) Echipamentele și corpurile folosite pentru realizarea sistemelor de iluminat public vor avea agerment tehnic, produse de agenți economici specializați și vor conduce la utilizarea rațională și economisirea energiei electrice.

(2) Distanța dintre sursele luminoase va fi stabilită în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurând uniformitatea iluminatului în limite normale.

(3) Operatorul serviciilor de iluminat public va lua măsuri pentru îmbunătățirea factorului de putere pentru sistemele de iluminat public care necesită această operație.

Art. 54. (1) Linia electrică pentru alimentarea corpurilor de iluminat se racordează dintr-un tablou de distribuție care poate fi:

a) tabloul de distribuție din postul de transformare medie/josă tensiune;

b) cutia de distribuție supraterană sau subterană;

c) cutia de trecere de la linia electrică subterană la linia electrică supraterană.

(2) Rețelele electrice realizate prin montaj aerian se execută din conducte electrice izolate torsadate.

(3) Pe căi de circulație cu trafic redus și foarte redus, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică monofuzată sau trifazată care poate fi pozițată împreună cu rețeaua electrică de alimentare a consumatorilor cuinici.

(4) Pe căi de circulație cu trafic intens sau mediu, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică trifazată, asigurându-se posibilitatea reducerii parțiale a iluminatului public, menținând uniformitatele luminanței sau iluminării.

(5) Pe aleile dintre blocurile cartierelor de locuințe se vor putea monta, pe stâlpi, corpușe de iluminat de tip lampadar.

(6) În parcuri alimentarea cu energie electrică se va realiza numai prin montaj subteran.

Art. 55. (1) În localitățile urbane cu mai multe puncte de alimentare a rețelei sistemului de iluminat public, operatorul va realiza scheme prin care să se realizeze comanda sistemului de iluminat dintr-un singur loc – scheme în cascădă, urmărind obținerea unui grad ridicat de fiabilitate a sistemului.

Art. 56. (1) În sistemele de iluminat public, protecția contra electrocutărilor se va realiza prin legarea la nulul de protecție, conform standardelor în vigoare. Pot fi luate în considerare și standardele naționale.

(2) Conductorul de nul al rețelei de alimentare a sistemului de iluminat public se va lega obligatoriu la pământ.

(3) Instalația de legare la pământ care deservește rețeaua de legare la nul va fi dimensionată astfel ca valoarea rezistenței de dispersie față de pământ, măsurată în orice punct al rețelei de nul să fie de maxim 4 ohmi.

(4) Carcasele metalice ale corpurilor de iluminat vor fi legate la instalația de protecție prin legare la nul.

(5) Legarea la nul a corpurilor de iluminat se va realiza aplicând una din variantele:

a) direct, printr-un conductor electric de măsură de protecție special destinat acestui scop și care va însoții conductele electrice de alimentare;

b) legarea la instalația de legare la pământ la care este conecțiat nulul rețelei.

(6) Ramificațiile de la rețeaua de alimentare cu energie electrică la corpul de iluminat se va realiza din conductoare corespunzătoare ca tip de material și secțiune.

Art. 57. (1) Modalitatea de fixare a corpuriilor de iluminat pe stâlpi va fi aleasă în funcție de tipul corpului de iluminat, de importanță căii de circulație pe care se montează, de tipul stâlpului și de cerințele de ordin funcțional și estetic impuse.

(2) Corpurile de iluminat montate în locuri unde este permis accesul tuturor persoanelor, trebuie să prezinte un grad de protecție de minim IK 08.

(3) Întreținerea sistemelor de iluminat trebuie să se facă în permanentă, prin curățarea periodică a corpuriilor de iluminat conform factorului de menținere luat în calcul la proiectare.

(4) Realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanței sau iluminării, după caz, pe suprafața căilor de circulație se va asigura prin alegerea corectă a înălțimii de montare în funcție de varianța de amplasare a corpuriilor de iluminat conform SR 13433 / 1999.

Art. 58. În vederea optimizării sistemului de iluminat public se va implementa un sistem de corecție automată a fluxului luminos, sistem destinat reducerii consumului de energie electrică în rețelele de iluminat public căt și un sistem de monitorizare a consumului energie electrică - sistem de monitorizare amplasate la punctele de schimb (tablouri, puncte de aprimire).

Secțiunea a 2-a

Asigurarea parametrilor luminotehnici cantitativi și calitativi

Art. 59. (1) Sistemul de iluminat public va asigura caracteristicile luminotehnice normate necesare asigurării siguranței circulației pentru căile de circulație, în funcție de intensitatea traficului și reflectanța suprafeței căilor de circulație și a zonei adiacente.

(2) Toate sistemele de iluminat destinate circulației auto se vor dimensiona conform legislației internaționale și naționale în funcție de nivelul de luminanță, cu excepția zonelor de intersecții mari, sensuri giratorii, care se vor dimensiona în funcție de iluminare.

(3) Parametrii luminotehnici ai sistemului de iluminat public vor fi verificate de operator, atât la punerea în funcție, cât și periodic, pe parcursul exploatarii.

(4) Menținerea în timp a nivelului de iluminare sau luminanță, după caz, realizat de sistemul de iluminat public se asigură prin programul de întreținere, realizându-se înlocuirea lampilor uzate, curățarea lampilor și a corpuriilor de iluminat.

(5) Parametrii cantitativi sunt: nivelul de luminanță, pentru căile de circulație auto și nivelul de iluminare pentru intersecții, piețe, sensuri giratorii, zone pietonale, zone pentru cicliști.

(6) Parametrii calitativi sunt: uniformitatele pe zona de calcul, indicele TI pentru evitarea orbirii fiziologice în cîmpul vizual central și periferic.

Art. 60. (1) Iluminatul piețelor și intersecțiilor se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat față de calea de circulație cu nivelul cel mai ridicat, incidentă în intersecție.

(2) Iluminatul trecerilor la nivel cu calea ferată se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat față de strada cu nivelul cel mai ridicat, conform SR 13433.

- (3) Iluminatul intersecțiilor se va realiza prin amplasarea corpuri de iluminat căt mai aproape de unghiurile intersecțiilor.
- (4) Iluminatul intersecțiilor dintre străzile principale și cele secundare se va realiza prin amplasarea corpuri de iluminat pe căile de circulație principale în fața căilor de circulație secundare cu care se intersectează, acest mod de amplasare a corpuri de iluminat constituind un punct de semnalizare pentru circulația rutieră.
- (5) Iluminatul trotuarelor se poate realiza cu un nivel de iluminare mai redus decât nivelul părții carosabile a căii de circulație respective potrivit factorului „raport de zonă alăturată” rezultat din proiectare, conform SR 13433.
- (6) Iluminatul spațiilor special amenajate pentru parcare se va realiza cu surse de lumină care asigură un nivel de iluminare egal cu cel realizat pe zona de acces la parcare.
- (7) Iluminatul podurilor și pasajelor se va realiza cu surse de lumină care trebuie să asigure o luminanță egală cu cea realizată pe restul traseului, iar corpuri de iluminat vor avea clasa de protecție IP 65 pentru mărirea timpului de bună funcționare.
- (8) Pentru poduri se va asigura marcarea luminoasă a capetelor podurilor prin mărirea nivelului mărimii de referință conform SR 13433 și, suplimentar marcarea structurii construcției.
- (9) Iluminatul căilor de circulație în pantă se va realiza cu mășorarea distanței dintre sursele de lumină proporțional cu unghiul de înclinare al pantei și progresiv spre vârful pantei, în astă fel încât să se obțină o creștere a nivelului mărimii de referință, conform SR 13433.
- (10) Pentru iluminatul curbelor de circulație, corpuri de iluminat se vor amplasa într-o dispunere care să asigure ghidajul vizual.
- (11) Stâlpii de susținere a corpuri de iluminat se amplasăză în cazul iluminatului unilateral pe partea exterioară a curbei, distanța dintre ei mășorându-se în raport de căt de accentuată este curba, care să conduce că la o majorare a nivelului mărimii de referință, conform SR 13433.
- (12) În cazul intersecțiilor unor căi de circulație cu niveluri de luminanță diferite se va asigura trecerea graduală de la un nivel de luminanță la altul, pentru adaptarea fiziologică a participanților la trafic, conform SR 13433.

Art. 61. (1) Iluminatul trecerilor de pietoni se realizează cu un nivel de luminanță mai ridicat decât cel al căii de circulație respective, conform SR 13433, evitând schimbarea culorii care produce soc vizual și estetic perturbant.

(2) Iluminatul se realizează prin dispunerea unui corp de iluminat în apropierea trecerii de pietoni, sau acesta va fi amplasat în apropierea locului de dispunere a corpuri de iluminat.

(3) Amplasarea corpuri de iluminat se va face astfel încât să asigure iluminarea pietonilor din sensul de circulație.

(4) Iluminatul trecerilor de pietoni trebuie să aibă în vedere un indice de orbire căt mai scăzut.

Art. 62. (1) Relațiile dintre mărimile geometrice ale instalației de iluminat și caracteristicile electrice și luminotehnice ale acesteia vor fi corelate astfel încât să rezulte soluții optime din punct de vedere tehnic și economic.

(2) Înălțimile la care se vor amplasa corpuri de iluminat se calculează funcție de fluxul luminos al surselor de lumină și gradul de concentrare a distribuției intensității luminoase a acestora, astfel încât să se asigure uniformitatea normată și limitarea fenomenului de orbire.

(3) Pentru evitarea fenomenului de orbire în piețe și intersecții, sursele de lumină și corpurile de iluminat se monteză la înălțimi cu unghiuri de proiecție corespunzătoare.

(4) Poziționarea corpurilor de iluminat pentru căile de circulație auto se va determina printr-o analiză care trebuie să prevină fenomenul de orbire.

(5) Corpurile de iluminat trebuie să angure o distribuție exclusiv directă a fluxului luminos către calea de circulație rutieră.

(6) Tipul și dimensiunile consolelor se vor alege pe considerente economice, fotometrice, de întreținere și arhitecturale.

(7) În funcție de tipul corpului de iluminat, distanța dintre corpurile de iluminat se alege în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului conform normelor Uniunii Europene, astfel încât să se reducă numărul de stâlpi/km și numărul de corpe de iluminat/km cu respectarea prevederilor SR 13433.

Art. 63. În funcție de vegetația existentă în zona adiacentă căilor de circulație corpurile de iluminat se amplasează astfel încât distribuția fluxului luminos să nu se modifice. În acest sens coronamentul arborilor se ajustează periodic.

Art. 64. (1) Pe căile de circulație, nivelul de luminanță trebuie să asigure perceperea obstacolelor și detaliilor în mod distinct, în timpuri și cu siguranță.

(2) Nivelul de luminanță va fi menținut în timp prin întreținerea în perioade specificate a sistemelor de iluminat, fiindu-se măsuri pentru înlocuirea lămpilor uzate, curățirea lămpilor și acorpurilor de iluminat.

Art. 65. (1) Condițiile de iluminat privind luminanța medie, uniformitatea generală a luminanței, indicele de prag, uniformitatea longitudinală a luminanței, raportul de zonă alăturată, luminanța zonei de acces, raportul dintre luminanța la începutul zonei de prag și luminanța zonei de acces, luminanța zonei de tranziție, luminanța zonei interioare, luminanța zonei de ieșire, luminanța medie, uniformitatea generală a iluminării, iluminarea minimă, după caz, vor respecta prevederile standardului SR 13433 pentru:

- a) clasa sistemului de iluminat pentru categoria căii de circulație destinate traficului rutier;
- b) clasa sistemului de iluminat pentru zonele de risc;
- c) clasa sistemului de iluminat pentru căile de circulație destinate traficului pictorial și/sau ciclistilor.

(2) Operatorii au obligația executării modificărilor necesare în sistemul de iluminat public pentru asigurarea respectării condițiilor de iluminat impuse de standardul SR 13433.

(3) La montarea reclamelor luminoase în zona de exploatare a sistemului de iluminat public se va obține în prealabil avizul operatorului de iluminat public privind sursele de lumină utilizabile, din punct de vedere al iluminării maxime admisibile, temperaturii de culoare corelată și al culorii surselor de iluminat și al poziționării acestora față de traficul rutier, în vederea evitării distragerii atenției participanților la trafic și armonizarea culorilor reclamelor luminoase cu cele utilizate la iluminatul public.

Art. 66. (1) Amplasarea corpurilor de iluminat se va realiza în funcție de cerințele și condițiile unde realizează iluminatul public, în următoarele moduri:

- a) unilateral;

- b) bilateral alternat.

- c) bilateral față în față;
- d) axial;
- e) central;
- f) catenar.

(2) Pentru realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanțelor pe suprafața căii de circulație, corpurile de iluminat vor fi astfel amplasate încât să asigure parametrii luminotehnici normați, respectându-se valorile de referință normate prevăzute în SR 13433.

Art. 67. (1) Iluminatul public al căilor de circulație va fi realizat ținând cont de încadrarea în clasele sistemului de iluminat, în funcție de categoria și configurația căii de circulație, de intensitatea traficului rutier și de direcțarea circulației rutiere, conform standardelor naționale în vigoare.

(2) În satele și localitățile dispuse, căile de circulație principale, cu excepția drumurilor naționale, se pot asimila, din punct de vedere al valorilor parametrilor luminotehnici, cu căile de circulație cu trafic mediu, iar căile de circulație secundare, se pot asimila cu căile de circulație, cu trafic foarte redus.

(3) Tipul corpuriilor de iluminat și armăturilor pentru iluminat se va stabili ținând cont ca durata de buna funcționare să fie cel puțin 10.000 ore, cu excepția cazurilor unde se dorește o redare foarte bună a culorilor, pentru evidențierea monumentelor de arhitectură, iluminat ornamental.

Secțiunea a 3-a

Exploatarea și întreținerea instalațiilor de iluminat public

Art. 68. Pentru realizarea lucrărilor de exploatare operatorul va (în) la zi următoarea documentație tehnică care va fi și anexă la contractul de delegare a gestiunii:

- a) harta detaliată a instalațiilor de iluminat public pe care le are în gestiune cu:
 1. posturile de transformare din care se alimentează rețeaua de iluminat public;
 2. traseul rețelei;
 3. punctele de conectare/deconectare a iluminatului;
 4. schema de acționare și a cascadelor pentru conectare/deconectare automată a iluminatului;
 5. amplasarea corpuriilor de iluminat, cu indicația tipului și puterii lămpii;
 6. locul de amplasare pentru realizarea iluminatului festiv, cu indicația punctelor de alimentare, numărul lămpilor și puterea totală consumată.
- b) documentația tehnică pentru căile de circulație pe care sunt montate instalațiile de iluminat public împărțită pe categorii de căi de circulație conform prevederilor art. 59, trebuie să cuprindă:
 1. denumirea;
 2. lungimea și lățimea;
 3. tipul de îmbrăcăminte rutieră;
 4. modul de amplasare a corpuriilor de iluminat;
 5. tipul rețelei de alimentare;
 6. punctele de alimentare și conectare/deconectare;
 7. tipul corpuriilor de iluminat, numărul acestora și puterea lămpilor;

8. tipul și distanța între stâlpi, înălțimea de montare și unghiul de inclinare a corpuri de iluminat;
- c) proiectele de execuție a instalațiilor de iluminat cu toate modificările operate, breviarele de calcul și avizele obținute;
- d) procesele verbale de recepție însoțite certificatelor de calitate.

Art. 69. Operațiile de exploatare vor cuprinde:

1. Lucrări operațive constând dintr-un ansamblu de operații și activități pentru supravegherea permanentă a instalațiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalațiilor;
2. Revizii tehnice constând dintr-un ansamblu de operații și activități de măsură amplioare executate periodic pentru verificarea, curățirea, reglarea, eliminarea defectiunilor și înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcționării instalațiilor până la următoarea lucrare planificată;
3. Reparații curente constând dintr-un ansamblu de operații executate periodic, în baza unor programe, prin care se urmărește readucerea tuturor părților instalației la parametrii proiectați prin remedierea tuturor defectiunilor și înlocuirea părților din instalație care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

Art. 70. (1) În cadrul lucrărilor operațive se vor executa:

- a) intervenții pentru remedierea unor deranjamente accidentale la corpurile de iluminat și accesorii;
- b) manevre pentru întreruperea și repunerea sub tensiune a diferențelor porțiuni ale instalației de iluminat în vederea executării unor lucrări;
- c) manevre pentru modificarea schemelor de funcționare în cazul apariției unor deranjamente;
- d) recepția instalațiilor noi puse în funcțiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;
- e) analiza stării tehnice a instalațiilor;
- f) identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalațiile de iluminat;
- g) supravegherea defrișării vegetației și înălțarea obiectelor căzuțe pe linie;
- h) controlul instalațiilor care au fost supuse unor condiții meteorologice deosebite cum ar fi vînt puternic, ploi torențiale, viscol, formarea de chiciură;
- i) acțiuni pentru pregătirea instalațiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;
- j) demontări sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat;
- k) intervenții ca armare a unor sesizări.

(2) realizarea lucrărilor se vor face cu respectarea procedurilor specifice de protecție a muncii în vigoare.

Art. 71. În cadrul revizilor tehnice se vor executa cel puțin următoarele operații:

- a) revizia corpuri de iluminat și accesorilor (balast, ignifer, condensator, siguranță etc.);
- b) revizia tablourilor de distribuție și a punctelor de conectare deconectare;
- c) revizia liniei electrice aparținând sistemului de iluminat public.

Art. 72. (1) La revizia corpuri de iluminat se vor executa următoarele operații:

- a) ștergerea corpului de iluminat (reflectoarele și structurile de protecție vizuală);
- b) înlocuirea siguranței sau a componentelor, dacă există o defectiune;

c) verificarea contactelor conductelor electrice la diferențe conexiuni.

(2) Lucrările de revizie tehnică la corpurile de iluminat se execută cu linia electrică sub tensiune pentru verificarea bunei funcționări a instalațiilor.

Art. 73. La întreținerea și revizia tablourilor electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se vor realiza următoarele operații:

- a) înlocuirea siguranțelor necorespunzătoare;
- b) înlocuirea contactoarelor și a dispozitivelor de automatizare defecte;
- c) înlocuirea, după caz, a ușilor tablourilor de distribuție;
- d) refacerea inscripționărilor, dacă este cazul.

Art. 74. La revizia rețelei electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se realizează următoarele operații:

- a) verificarea traseelor și îndepărțarea obiectelor străine;
- b) îndreptarea stâlpilor inclinați;
- c) verificarea ancorelor și reîntinderea lor;
- d) verificarea stării conductelor electrice;
- e) refacerea legăturilor la izolație sau a legăturilor fasciculelor torsadate, dacă este cazul;
- f) îndreptarea, după caz, a consolelor;
- g) verificarea stării izolațiilor și înlocuirea celor defecte;
- h) strângerea sau înlocuirea elemelor de conexiune electrică, dacă este cazul;
- i) verificarea instalației de legare la pământ (legătura conductorului electric de nul de protecție la armătura stâlpului, legătura la priza de pământ etc.);
- j) măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ.

Art. 75. Reparațiile curente se execută la:

- a) corpe de iluminat și accesorii;
- b) tablouri electrice de alimentare, distribuție și conectare/deconectare;
- c) rețele electrice de joasă tensiune aparținând sistemului de iluminat public.

Art. 76. În cadrul reparărilor curente la corpurile de iluminat și accesorii se vor executa următoarele:

- a) înlocuirea lămpilor necorespunzătoare cu altele exclusiv de același tip cu cel inițial (aceeași putere, aceeași culoare aparentă);
- b) stergerea dispersorului, a structurilor de protecție a sursei de lumină/lămpii, a structurilor de protecție vizuală și a interiorului corpului de iluminat;
- c) înălțarea cuiburilor de păsări;
- d) verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrică și înlocuirea celor care prezintă porțiuni neizolate sau cu izolație necorespunzătoare;
- e) verificarea contactelor la elemele sau popecii de legătură a coloanei la rețeaua electrică;
- f) înlocuirea corpuri de iluminat necorespunzătoare.

Art. 77. În cadrul reparărilor curente la tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se execută următoarele:

- a) verificarea stării ușilor și incuietorilor cu remedierea tuturor defecțiunilor;
- b) vopsirea ușilor și a celorlalte elemente metalice ale cutiei.

- c) verificarea siguranțelor fuzibile, înlocuirea celor defecte și montarea celor noi identice cu cele inițiale (prevăzute în proiect);
- d) verificarea și strângerea contactelor;
- e) verificarea coloanelor și înlocuirea celor cu izolație necorespunzătoare;
- f) verificarea contactorului sau înlocuirea acestuia, dacă este cazul;
- g) verificarea funcționării dispozitivelor de acționare cu înlocuirea celor necorespunzătoare sau montarea noilor de tip nou pentru fiabilizarea sau modernizarea instalației.

Art. 78. În cadrul reparațiilor curente la rețelele electrice de jumătate tensiune destinate iluminatului public se execută următoarele lucrări:

- a) verificarea distanțelor conductelor față de construcții, instalații de comunicații, linii de înaltă tensiune și alte obiective;
- b) evidențierea în planuri a construcțiilor și instalațiilor noi apărute de la ultima verificare și realizarea măsurilor necesare de coexistență;
- c) determinare gradului de deteriorare a stâlpilor, inclusiv fundațiile acestora, și luarea măsurilor de consolidare, remediere sau înlocuire, funcție de rezultatul determinărilor;
- d) verificarea verticalității stâlpilor și îndreptarea celor înclinați;
- e) verificarea și refacerea inscripționărilor;
- f) repararea ancorelor și reintinderea acestora, înlocuirea părților deteriorate sau care lipesc, strângerea șuruburilor la cleme și la placă de protecție;
- g) verificarea stării conductelor electrice;
- h) verificare și înlocuirea conductorilor electrice de tip funie cu fire rupte mai mult de 15% din secțiune precum și conductorilor electrieci cu izolație deteriorată care prezintă crăpături, roșături, sau lipsă izolației;
- i) se verifică starea legăturilor conductei electrice la izolator și, dacă este necesar, se refac legătura;
- j) la izolatoarele de susținere și întindere se va verifica dacă acestea nu sunt sparte, glazura nu este deteriorată, sau imbinarea la suport este corespunzătoare, înlocuindu-se toate izolatoarele deteriorate;
- k) la console, brățări sau la celelalte armășuri metalice de pe stâlp se verifică dacă nu sunt corodate, deformate, fisurate sau rupte. Cele deteriorate se înlocuiesc, cele corespunzătoare se revopsesc și se fixează bine pe stâlp;
- l) la ancorele stâlpilor se verifică dacă cablul nu are fire rupte, clemele de strângere nu sunt deteriorate sau corodate și tensiunea de întindere a cablului este cea corespunzătoare. Elementele deteriorate se înlocuiesc, iar dacă este cazul se neglează tensiunea în ancore;
- m) la instalația de legare la pământ a nufărului de protecție se va verifica starea legăturilor și imbinărilor la conductorul electric de nul și la acesta la corpul de iluminat, măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ și măsurarea și refacerea prizei de pământ, dacă aceasta nu corespunde STAS 12604.

Art. 79. (1) Periodicitatea reviziilor tehnice pentru corpurile de iluminat se face conform normativelor tehnice în vigoare sau funcție de specificațiile fabricantului.

(2) Autoritatea administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili, funcție de condițiile locale, gradul de intensitate al traficului pentru fiecare cale de circulație, locurile și intersecțiile cu grad mare de pericolozitate, precum și marile aglomerări urbane.

(3) Gradul de intensitate a traficului se determină funcție de numărul de vehicule / oră și bandă conform SR 134/33.

Art.80. Periodicitatea reparațiilor curente pentru tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare și deconectare la rețelele electrice de joasă tensiune, destinate iluminatului public este de 3 ani, iar pentru corpe de iluminat este de 2 ani.

CAPITOLUL V

Taxe și tarife

Art. 81. (1) Operatorii serviciilor de iluminat public vor practica tarifele aprobate de Consiliul Local al orașului Băbeni, potrivit legislației în vigoare,

(2) Facturarea se va face în baza tarifelor aprobate și a cantităților efective, determinate conform prevederilor legale.

(3) Valorile activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestionii, precum și a unei cote de proft.

(4) Valorile activităților serviciului de iluminat nu cuprind cheltuielile cu energie electrică consumată pentru iluminat, care se facturează separat.

(5) Valorile activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc și se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor, prestațori ai serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competență.

(6) Operatorul de servicii care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public transmîte autorității administrației publice locale următoarele:

a) cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține nivelul propus al valorii activităților serviciului de iluminat public, nivelul în vigoare în cazulajustări sau modificării și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare; valorile activităților specifice serviciului de iluminat public propuse în cererea înaintată la autoritatea administrației publice locale vor fi determinate exclusiv cota de TVA

b) fișa de fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat public, pe elemente de cheltuieli, structurate astfel:

tabel 1.	
FIŞA DE FUNDAMENTARE	
pentru stabilirea valorii activităţilor specifice serviciului de iluminat public	
- leu -	
Modernizare activitate	Specificație
Intreținere activitate	
1. Cheltuieli materiale, din care:	
- materii prime	
- amortizarea	
- alte cheltuieli materiale	
2. Cheltuieli cu muncă vie, din care:	
- salarii	
- CAS	
- fond de jumătate	
- CASS	
- fond de risc	
- cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații	
- fond-garantare creanțe salariale	
3. Cheltuieli operaționale (utilaje, etc)	
I. Cheltuieli de exploatare (1+2+3)	C ₁
II. Profit	
III. Valoare activitate de iluminat public (I+II)	V = C ₁ + p
V = C ₁ + p exclusiv TVA	

tabel 2.	
FIŞA DE FUNDAMENTARE	
pentru ajustarea sau modificarea valorii activităţilor specifice serviciului de iluminat public	
- leu -	

Specificație	Intreținere activitate			Modernizare activitate		
	actual	propus	creștere %	actual	propus	creștere %
1. Cheltuieli materiale, din care:						
- materii prime și materiale						
- amortizarea						
- alte cheltuieli materiale						

2. Cheltuieli cu muncă vie, din care					
- salarii - CAS - fond de sănătate - CASS - fond de risc - cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații - fond garantare creanțe salariale					
3. Cheltuieli operaționale (utilaje, etc.)					
I. Cheltuieli de exploatare (I+2+3)			$\Delta V =$ creșterea valorii		$\Delta V =$ creșterea valorii
II. Profit					
III. Valoare activitate de iluminat public (I+II) exclusiv TVA	V_0	$V_1 - V_0$ $= \Delta V$	$\Delta V =$ creșterea valorii	V_0	$V_1 = V_0 + \Delta V$

c) memoriu tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării valorii aferente activităților serviciului de iluminat public;
d) alte date și informații necesare fundamentării valorilor propuse.

Art. 82. (1) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public, se stabilește, pentru operatorii nou-intrați pe piața acestor servicii, precum și pentru cel care încheie contracte de delegare a gestiunii, cu Consiliul Local al orașului Băbeni.

(2) În cazul stabilirii valoii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în **tabelul 1** de mai sus.

(3) Stabilirea valoii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulaei:

$$V = C_t - p, \text{ unde}$$

V = valoarea stabilă a activităților specifice serviciului de iluminat public pentru o anumită perioadă;

C_t = cheltuieli totale;

p = profit.

(4) În cazul ajustării sau modificării valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în **tabelul 2** de mai sus.

(5) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate ajusta, la solicitarea operatorilor, conform formulei de ajustare parte integrantă din prezentul regulament și care va fi stipulată și în contractul de delegare de gestiune, în baza cererilor de ajustare, însăși de documentația de lărgire.

(6) Nivelul valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se determină avându-se în vedere influențele reale primite în costuri, ca urmare a evoluției prețurilor și tarifelor din economie.

(7) Ajustarea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulai:

$$V_1 = V_0 + \Delta v \text{ unde:}$$

V_1 = valoarea ajustată a activităților specifice serviciului de iluminat public;

V_0 = valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public;

Δv = creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public;

$$\Delta v = (\Delta_a + \Delta_c + \tau \%) \text{ unde:}$$

Δ_a = creșterea cheltuielilor totale ca urmare aajustărilor intervenite în costuri;

$\tau \%$ = cota de profit.

(8) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate modifica în următoarele situații:

a) la modificarea majoră a costurilor, determinată de realizarea modernizării sistemului de iluminat public, în vederea îmbunătățirii calitative a serviciului de iluminat public;

b) la modificările determinate de prevederile legislative care conduc la creșterea cheltuielilor materiale, a cheltuielilor cu protecția mediului și a cheltuielilor de securitate și sănătate;

(9) În cazul modificării valorilor activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în **tabelul 2** de mai sus.

(10) Modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulai:

$$V_1 = V_0 - \Delta v \text{ unde:}$$

V_1 = valoarea modificată a activităților specifice serviciului de iluminat public;

V_0 = valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public;

Δv = creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public;

$$\Delta v = (\Delta_a + \Delta_c - \tau \%) \text{ unde:}$$

Δ_a = creșterea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri;

$\tau \%$ = cota de profit.

Art. 83. Structura și nivelul tarifelor și taxelor, vor fi stabilite, cu respectarea cerințelor impuse de legislația în vigoare.

CAPITOLUL VI

Indicatori de performanță

Art. 84. (1) Indicatorii de performanță stabilesc condițiile ce trebuie respectate de operatori, în asigurarea serviciilor de iluminat public.

(2) Indicatorii de performanță asigură condițiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de iluminat public având în vedere:

- continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- adaptările la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu ale comunității locale;
- satisfacerea judiciară, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunităților locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;

c) respectarea reglementărilor specifice din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;

d) respectarea standardelor minime privind iluminatul public, prevăzute de norme naționale în acest domeniu.

Art. 85. Indicatorii de performanță pentru serviciul de iluminat public sunt specifici pentru următoarele activități:

a) calitatea și eficiența serviciului de iluminat public;

b) contractarea serviciului de iluminat public;

c) măsurarea, facturarea și incasarea contravalorii serviciului efectuat;

d) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciului efectuat;

e) menținerea unor relații echitabile între operator și utilizator prin rezolvarea operativă și obiectivă a problemelor, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care revin fiecărei părți;

f) rezolvarea reclamațiilor utilizatorilor referitoare la serviciul de iluminat public;

g) creșterea gradului de siguranță rutieră;

h) scăderea infractionalității.

Art. 86. În vederea urmăririi respectării indicatorilor de performanță operatorul trebuie să asigure:

a) gestiunea serviciilor de iluminat public, conform prevederilor contractuale;

b) evidența utilizatorilor, alții decât comunitatea locală;

c) înregistrarea activităților privind cîtirea echipamentelor de măsurare, facturarea și incasarea contravalorii serviciilor efectuate;

d) înregistrarea reclamațiilor și sesizărilor utilizatorilor, organelor de poliție și poliției locale și soluționarea acestora;

e) accesul neîngrădit al autorității administrației publice centrale și locale, în conformitate cu competențele și atribuțiile legale ce le revin, la informațiile necesare stabilității:

1. modului de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate;

2. calității și eficienței serviciilor furnizate/prestate la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare de gestiune și în regulamentele de serviciu;

3. modului de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemelor publice de iluminat din infrastructura edilitor-urbană încredințată prin contractul de delegare a gestiunii;

4. modului de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciile de iluminat public;

5. stadiului de realizare a investițiilor;

6. modului de respectare a parametrilor ceruți prin prescriptiile tehnice și a normelor metrologice.

Art. 87. Indicatorii de performanță minimali, generali și garațiai pentru serviciile de iluminat public sunt stabiliți în anexa care face parte integrantă din prezentul regulament.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 88. Tariful energiei electrice consumate pentru iluminat public, nu trebuie să depășească tariful stabilit, potrivit legii de A.N.R.E.

Art. 89. Întreruperea alimentării cu energie electrică a iluminatului public nu se poate face decât în cazuri de forță majoră, de interes național sau neachitarea de către utilizator a contravalorii facturii de energie electrică.

Art. 90. (1) Regulamentul serviciului de iluminat public este elaborat, și se aprobă, de către Consiliul Local al orașului Băbeni, și va intra în vigoare, la cel puțin 30 de zile, de la aprobarea lor prin H.C.L.

Art. 91. În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor indica standardele normativele și tarifele legale, valabile la data încheierii acestora.

Art. 92. (1) Proprietatea privată a unei persoane fizice sau juridice, pe care se găsesc amplasările părțile componente ale sistemului de iluminat public, și pentru care nu se poate obține acordul proprietarului de menținere a acestora, în condițiile legii, pe proprietatea sa, iar condițiile tehnico-economice rezultate, din studiile de specialitate, nu justifică sau nu pot permite, realizarea de lucrări de strămutare a acestora pe domeniul public, va fi trecută în proprietatea publică a orașului Băbeni, prin exproprieire pentru cauză de utilitate publică conform prevederilor legale.

(2) Utilitatea publică se declară de către Consiliul Local al orașului Băbeni după efectuarea unei cercetări prealabile, potrivit legii, și condițional de inscrierea lucrării în planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului, aprobate tot conform legii.

Art. 93. În vederea creșterii siguranței cetățenilor și scăderii infractionalității, organele administrației publice locale împreună cu organele de poliție, poliția locală, vor stabili modalități de transmitere operativă a cazurilor de nefuncționare sau funcționare defectuoasă a sistemului de iluminat public.

Art. 94. Anexa cuprinzând nivelurile de iluminare (parametri lumino-tehnici) și indicatorii de performanță ai serviciului face parte integrantă din prezentul reglement.

ANEXĂ

La Regulamentul de iluminat public local

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

generali și garanții pentru serviciile de iluminat public

Nivelurile de iluminare sunt stabilite în conformitate cu prevederile reglementărilor internaționale și naționale privind iluminatul public -Comisia Internațională pentru Iluminat - CIE 115/95, respectiv standardul românesc SR 13433/1999.

Sunt recomandate următoarele clasificări pentru trafic rutier, respectiv zone pietonale și piste pentru cicliști:

Clasificarea drumurilor

Descrierea drumului	Clasa de iluminat
Drum cu trafic de mare viteză, cu cai de rulaj separate fără încrucnișări (ex : autostăzi).	
Densitate de trafic (<i>Nota 1</i>):	
ridicată	M1
medie	M2
scăzută	M3

Drum cu trafic de mare viteză, fără căi de rulaj separate
(ex : drum național, drum județean)

Controlul traficului (*Nota 2*) și separarea (*Nota 3*)
dintre diferite tipuri de călători pe drum (*Nota 4*):

slabă

bună

M1

M2

Drumuri urbane importante, străzi de centură sau radiale
din oraș

Controlul traficului și separarea diferitelor tipuri de
călători:

slabă

bună

M3

M4

Străzi de legătură mai puțin importante în oraș, din zone
rezidențiale, străzi periferice, drumuri de acces la străzi,
șosele importante.

Controlul traficului și separarea diferitelor tipuri de
călători:

slabă

bună

M5

Nota 1.

Complexitatea traficului se referă la infrastructură, condițiile de deplasare și
vizibilitate.

Factorii care se consideră sunt următorii :

- numărul de benzi, curbe și dificultatea pantelor precum și densitatea acestora;
- semne de circulație, indicatoare;

Nota 2.

Controlul traficului se referă la prezența semnalelor luminoase și a indicatorilor
respectiv existența mijloacelor de control a circulației.

Metodele de control sunt:

- semnale luminoase;
- reguli de prioritate;
- indicatori rutieri;
- semne direcționale;
- marcaje rutiere;

Acolo unde acestea lipsesc, sau sunt reduse ca densitate, controlul traficului se
consideră fi slab.

Nota 3.

Separarea circulației se referă la existența unor benzi separate de mers, dedicate diferitelor tipuri de trafic, sau acolo unde există restricții de circulație.

Separarea este bună acolo unde aceste separări există și sunt bine semnalizate.

Nota 4.

Diferitele tipuri de călători sună, spre exemplu, conducătorii auto, vehicolele de transport, vehiculele cu viteză redusă, autobuzele, cicliștii și pietonii.

Valorile parametrilor luminotehnici corespunzători claselor de iluminat

Clasa de iluminat	$L_{min}(1)$	$U_{eff}(1)$	$TI(1)$	$U_{eff}(2)$
M1	2	0,4	10	0,7
M2	1,5	0,4	10	0,7
M3	1	0,4	10	0,5
M4	0,75	0,4	15	NR
M5	0,5	0,4	15	NR

Legendar:

(1) – înseamnă că domeniul de aplicabilitate al normelor sunt toate drumurile;

(2) – înseamnă că domeniul de aplicabilitate al normelor sunt drumurile cu intersecții puține sau deloc;

NR – nu sunt valori recomandate;

L_{min} – luminanță medie pe suprafață de calcul;

U_{eff} – uniformitatea generală a luminanței;

TI – indice de prag; creșterea pragului percepției vizuale;

U_{eff} – uniformitatea longitudinală a luminanței.

Clasificarea zonelor pietonale și a pistelor pentru cicliști

Descrierea străzii	Clasa de iluminat
Străzi foarte circulate, centrale, deosebite, de prestigiu cultural, comercial sau istoric, unde un nivel de iluminare e necesar pentru a crea o ambianță atractivă	P1
Străzi cu trafic intens pietonal sau ciclisti	P2
Străzi cu trafic mediu pietonal sau ciclisti	P3
Străzi cu trafic redus pietonal sau ciclisti	P4

Străzi cu trafic pietonal redus dar cu zone arhitecturale deosebite	P5
Străzi cu trafic pietonal redus dar există zone arhitecturale deosebite	P6
Străzi unde se necesită doar o ghidare vizuală dată de sursele de lumină	P7

Valorile parametrilor luminotehnici pentru zonele pietonale și a pistelor pentru cicliști

Clasa de iluminare orizontală pe toată suprafața circulată de pietoni	E _{med} (lx)	E _{med} (lx)
P1	20	7,5
P2	10	3
P3	7,5	1,5
P4	5	1
P5	3	0,6
P6	1,5	0,3
P7	NR	NR

Mărimele de referință utilizate în analiza calității serviciului de iluminat public

Lumina (radiația vizibilă) este radiația capabilă să producă prin intermediul organului vizual o sensație vizuală. Limitele domeniului spectral al radiațiilor vizibile sunt radiațiile cu lungimile de undă între 380 nm (nanometru → 1 nm = 10^{-9} m = 10 Å - Angström) – limita albastră a domeniului- și 780 nm - limita roșie a domeniului.

Lumina este caracterizată prin mărimi energetice (evaluate prin unități de măsură energetice) și prin mărimi fotometric (evaluate prin unități de măsură fotometric) și pe bază unei convenții. Fiecarei mărimi energetice îi corespunde o mărime fotometrică. Până în anii '90 mărimea de referință pentru analiza sistemelor de iluminat era **Iluminarea (E)** – **iluminarea într-un punct al unei suprafețe este raportul dintre fluxul luminos primit de o suprafață elementară din jurul acestui punct și aria acestei suprafețe. Se măsoară în luxi tx**.

Studiile de specialitate precizează că nivelul de iluminare poate constitui o mărime de bază corectă numai în aprecierea sistemelor de iluminat exterior în care elementul în mișcare este omul. Iluminarea caracterizează modul în care o sursă de lumina „vede” o anumită suprafață, fără a liniști cont de elementul subiectiv ce îl constituie percepția vizuală a unei suprafețe luminate. Deoarece se impunea ca metodă de analiză a sistemelor de iluminat cea bazată pe o altă mărime luminotehnică și anume luminanță (L) – este definită ca fiind raportul dintre fluxul luminos care pătrășește, atinge sau traversează un element de suprafață din jurul punctului și se propagă în direcțiile definite de un con elementar care conține direcția dată, și produsul dintre unghiul solid al conului și aria proiecției ortogonale a elementului de suprafață pe plan perpendicular la direcția dată. Se măsoară în candelă/metru pătrat (cd/m²). Se mai definește ca fiind raportul dintre intensitatea luminosă a unei surse de lumina în direcție considerată a suprafeței elementare din jurul acelui punct și aria proiecției acestei suprafețe elementare pe un plan perpendicular pe direcția aleasă. Unghiul solid al unui con se definește ca fiind raportul dintre aria ocupată de acest con pe o suprafață sferică (având centrul în vârful conului) și pătratul razei sferei).

Luminanța ia în considerare modul în care conducătorul unui vehicul percepse razele de lumină reflectate de suprafața unui drum, în funcție de caracteristicile sursei de lumină și de îmbrăcământea drumului. Luminanța evaluatează modul în care ochiul uman, din poziția de conductor de autovehicul vede o suprafață de referință plasată la o distanță cuprinsă între 60-160 m.

Totodată, la momentul actual, se pune accent deosebit și pe calitatea sistemelor de iluminat și anume distribuția luminanțelor în planul orizontal util și în cîmpul vizual precum și ghidajul vizual (pentru sisteme de iluminat rutier), cît și cele legate de culorarea luminii (redarea culorilor și culoare aparență) mai ales pentru iluminatul decorativ (ornamental și arhitectural).

Referitor la distribuția luminanțelor, pentru evitarea orbirii psihologice, este necesară realizarea unei uniformități în limite diferite și anume uniformitatea generală (pe planul drumului) $U_g = L_{min} / L_{max}$ trebuie să fie de cel puțin 0,4 iar uniformitatea longitudinală (măsurată în lungul axului de circulație a unui culoar) $U_l = L_{min} / L_{max}$ să fie de cel puțin 0,5.

Pentru evitarea orbirii directe fiziolegice provocate de sursele de lumină, se impune folosirea unor corpuri de iluminat cu unghiuri de protecție mare, astfel încât la unghiuri de privire normale, sursa să nu fie văzută. Unghiul de protecție (într-un anumit plan meridian) este definit ca fiind unghiul dintre orizontală și linia limită a corpului de iluminat din planul meridian considerat.

Nr. crt.	Indicatori de performanță	Trimestrul				Total an
		I	II	III	IV	
1	<i>Indicatori de performanță generali</i>					
1.1	<i>Calitatea serviciilor prestate</i>					
	a) numărul de sesizări privind parametrii iluminatului public, pînă tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc;					
	b) numărul de cazuri de nerespectarea calității iluminatului public constataate de autoritățile administrației publice locale, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc. - notificate operatorului;					
	c) numărul de sesizări privind gradul de asigurare în funcționare;					
	d) numărul de sesizări și notificări justificate prevăzute la lit. a), b) și c), rezolvate în 48 ore lucrătoare;					
	e) numărul de sesizări și notificări justificate prevăzute la lit. a), b) și c), rezolvate în 5 zile lucrătoare;					

1.2	Întreruperi și limitări în furnizarea serviciului de iluminat public				
1.2.1	Întreruperi accidentale datorate operatorului				
	a) numărul de întreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.				
	b) numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperi neprogramate				
	c) durată medie a întreruperilor, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.				
1.2.2	Întreruperi programate				
	a) numărul de întreroperi anunțate utilizatorilor, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.;				
	b) numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperi programate				
	c) durată medie a întreruperilor programate				
	d) numărul de întreruperi programate, care au depășit perioada de întrerupere programată, pe tipuri de iluminat – stradal, pietonal, ornamental, etc.				
1.2.3	Întreruperi programate datorate utilizatorilor				
	a) numărul de întreruperi neprogramate datorate distrugerilor de obiecte aparținând sistemului de iluminat public;				
	b) durată medie de remediere și repunere în funcțiune pentru întreruperile prevăzute la lit. a).				
1.3	Extinderea sistemului de iluminat				
	a) valoarea extinderilor și retehnologizările suportate din fondurile de investiții ale operatorului;				
	b) numărul de extinderi sau îmbunătățiri ale iluminatului public, prevăzute la lit.a), realizate în interval mai mic de 15/30/60/180 zile				

	calendaristice.			
1.4.	<p>Răspunsuri la solicitările scrise ale utilizatorilor sau beneficiarilor sistemului de iluminat public</p> <p>a) numărul de sesizări scrise în care se precizează că este obligația răspunsul operatorului;</p> <p>b) procentul de sesizări prevăzute la lit.</p> <p>a), la care s-a răspuns în termen de 30 zile calendaristice.</p>			
2	Indicatori de performanță garantăti			
2.1	<p>Răspunsuri la solicitările scrise ale utilizatorilor sau beneficiarilor sistemului de iluminat public.</p> <p>a) numărul de sesizări scrise întemeiate privind nerespectarea de către operator a obligațiilor de licență;</p> <p>b) numărul de încălcări ale obligațiilor operatorului, rezultate din analizele și controalelor A.N.R.S.C. și modul de soluționare pentru fiecare caz de încălcare a acestor obligații;</p>			
2.2	<p>Indicatori de performanță a căror nerespectare atrage penaliști conform contractului de prestare</p> <p>a) valoarea despăgubirilor acordate de operator în situația deteriorării din cauze imputabile lui a instalațiilor utilizatorului;</p> <p>b) valoarea despăgubirilor acordate de operator pentru nerespectarea parametrilor de furnizare ai serviciului.</p>			

08.08.2018

Consilier A.D.P.,
Pătrașcu Ion - Marius